Nr 170. **Kraków, Niedziela 13 Kwietnia 1913.** **Rok XXXII.**

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOSI:	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 h.
z dwurazową „ „	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
w Państwie Niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszczęd. 857.484.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572.—Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego, ulica Jagiellońska 8 i w Biurze Plohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Popescu i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników A. Buchstab, ulica Karola Ludwika L. 21. — S. Sokołowski, ulica Jagiellońska 3. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: He[illegible] Schmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., H[illegible] & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile).

W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur. Rue Rougem[illegible] 4.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Niespodzianki.

(Telegr. „N. Reformy“).

Wiedeń, 13 kwietnia.

W tutejszych kołach półurzędowych ostrzegają przed przedwczesnym optymizmem w osądzaniu sytuacji międzynarodowej, chociaż przyznają, że nastąpiło w niej znaczne polepszenie. Nie są jednak wykluczone różne niespodzianki, które mogą przynieść zmianę. Taką niespodzianką jest wczorajsza wiadomość z Belgradu o uchwaleniu **bojkotu towarów austryackich i węgierskich.**

„Südslavische Correspondenz“ zaś donosi, że mimo zastanowienia operacyj wojennych przez Serbów, **Czarnogórcy bombardują dalej Skutari.** Król Mikołaj ostrzeżony też został przez króla bułgarskiego, który radził mu poddać się woli Europy. Król Mikołaj jednak postanowił dalej na własną rękę bombardować Skutari.

Z Cetynii otrzymała „Südslavische Corresp.“ urzędowe zaprzeczenie wiadomości, jakoby rząd czarnogórski zgodził się na rekompensaty finansowe Tak samo wiadomość o zamiarze abdykacyi króla Mikołaja nazywają bezpodstawną.

Podpisanie preliminarzy pokojowych równie się odwleka, a to znowu z winy Rosyi. — Na wczorajszej konferencyi ambasadorów w Londynie uchwalono czynić starania o jaknajszybsze podpisanie tych preliminarzy. Wczoraj miały mocarstwa wystosować do państw bałkańskich notę, zawierającą te preliminarze. ale posłowie rosyjscy w stolicach państw bałkańskich oświadczyli, że nie otrzymali dotyczących instrukcyj od swojego rządu, z powodu czego „demarche“ mocarstw zostało odroczone.

W sprawie podniesionych już różnych kandydatur do tronu albańskiego oświadczają, że nie są one obecnie aktualne, albowiem londyńska konferencya ambasadorów musi wprzód uchwalić statut konstytucyjny dla Albanii i musi być też wprzód zawarta międzynarodowa umowa, zapewniająca neutralność Albanii. Dopiero potem obsadzenie tronu albańskiego stanie się kwestyą aktualną.

Londyn, 13 kwietnia.

Biuro Reutera otrzymuje informacye, że w kołach dyplomatycznych panuje nadal optymistyczne usposobienie. Tylko w kwestyi Skutari nie ma jeszcze pewności. Nic dokładnego nie wiadomo o stanowisku rządu czarnogórskiego. Mimo to panuje przekonanie, że i ta sprawa da się uregulować.

W kołach poinformowanych sądzą, że **warunki pokoju będą mogły być za tydzień podpisane.** Oświadczenie Rosyi przyszło w najkorzystniejszej chwili i spowodowało polepszenie sytuacyi. Oficyalnie nadal oświadczają, że nie wiadomo o pogłosce co do rekompenzaty dla Czarnogóry, ale przyznają, że Włochy i Rosya za zgodą innych mocarstw w tym kierunku przedsięwzięły kroki.

Rzym, 13 kwietnia.

Tutejsza prasa podnosi wielkie znaczenie polityczne komunikatu rosyjskiego. „Tribuna“ sądzi, że komunikat będzie miał wpływ decydujący na szybkie rozwiązanie zawikłań bałkańskich. Dokument ten jest dowodem skutecznego działania międzynarodowej dyplomacyi. Co do Skutari, świadczy Rosya całą swą powagą, że powinno być wcielone do Albanii, a Włochy nie mają powodu prowadzić polityki bardziej słowiańskiej, jak „matka Słowian“, Rosya, która podnosi, że Skutari jest miastem czysto albańskiem.

Bojkot towarów austryackich.

Belgrad, 13 kwietnia.

Izba handlowa i przemysłowa uchwaliła na razie zagrozić tylko bojkotem towarów austryackich i zawiadomić o tem austryackie Izby handlowe. Bojkot ma być przeprowadzony jeżeli wroga dla Serbii i Czarnogóry polityka monarchii austro-węgierskiej będzie dalej kontynuowana. — Bojkot ma być rozpoczęty ewentualnie za 10—12 dni. **Niektórzy kupcy jednak już rozpoczęli bojkot.**

Berlin, 13 kwietnia.

W tutejszych kołach handlowych twierdzą, że bojkot w Serbii dlatego został przeciw kupcom austryackim ogłoszony, ponieważ od czasu uchwalenia w Serbii moratoryum, austryaccy kupcy i przemysłowcy dostarczali kupcom serbskim swoich towarów tylko za gotówkę. **Kupcy serbscy zaś przy pomocy bojkotu chcą wymusić nowy kredyt.**

Skutari.

Londyn, 12 kwietnia.

Dzienniki donoszą, że wczoraj w czasie ostrzeliwania Skutari zraniony został konsul angielski.

Wycofanie wojsk serbskich.

Belgrad, 13 kwietnia.

Odbyło się tu posiedzenie Rady ministrów pod przewodnictwem króla. na którem uchwalono ze względu na jednomyślne stanowisko Europy wycofać wojska serbskie z pod Skutari. Z innych zaś terytoryów wojska serbskie będą wycofane dopiero po podpisaniu preliminarzy pokojowych.

Otwarcie szkół albańskich.

Belgrad, 13 kwietnia.

Na skutek przedstawień posła austro-węgierskiego Ugrona, rząd serbski zgodził się, aby pozostające pod protektoratem Austro-Węgier szkoły albańskie w obszarach obsadzonych przez armię serbską zostały otwarte od dnia 15 kwietnia.

Prace pokojowe.

Londyn, 13 kwietnia.

Biuro Reutera donosi, że delegat rządu czarnogórskiego Popowicz wyjechał do Paryża, gdzie bawi wielu delegatów państw dla uregulowania spraw finansowych, związanych wojną bałkańską. Sądzą, że Popowicz zechce także dążyć do załatwienia sprawy odszkodowania dla Czarnogóry za Skutari.

Belgrad. Prezydent ministrów Pasicz odjechał do Skoplie, aby konferować z szefem sztabu generałem Putnikiem w sprawach granicznych.

Sofia, 13 kwietnia.

Wobec doniesienia z Petersburga, że Bułgarya przyjęła propozycye mocarstw w sprawie z Rumunią, agencya bułgarska stwierdza, że nie otrzymała o tem żadnej wiadomości.

Bitwa morska.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Konstantynopol, 13 kwietnia.

Obiegają tu nieskontrolowane pogłoski, że **grecki krążownik pancerny „Awerow“ rozbił się przedwczoraj koło Tenedos. Turecka flota wyjechała wczoraj z Dardanelów i rozpoczęła walkę z greckimi okrętami wojennymi.** Wiadomość o rozbiciu się „Awerowa“ nadesłał Porcie także jeden z tureckich ambasadorów. Oficerowie tureckiej marynarki oświadczają, że radiotelegrafem dowiedzieli się, iż krążownik „Awerow“ rozbił się koło Tenedos. Porta nie ma urzędowego potwierdzenia tej wiadomości.

Skupczyna.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Belgrad, 13 kwietnia.

Skupczyna przyjęła wniosek, aby ze względu na większe zapotrzebowanie oficerów przyjmowano do akademii wojskowej zamiast 30 wychowanków rocznie 100.

Minister skarbu uzasadniał żądany świeży kredyt 90.000 denarów, motywując tem, że armia serbska musiała przedsięwziąć operacye wojenne rozleglejsze, niż było początkowo w planie, do czego też musiano użyć większej ilości żołnierzy. Żądany kredyt ma wystarczyć do chwili demobilizacyi, która może nastąpić po zawarciu pokoju i należy jej oczekiwać po upływie miesiąca, oraz na potrzeby zdobytych terytoryów do końca roku rachunkowego.

Przywódcy opozycyi oświadczyli, że głosować będą za kredytem, jako dziełem narodowej potrzeby. Kredyt przyjęto w pierwszem czytaniu.

Układy państw bałkańskich.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Londyn, 13 kwietnia.

Biuro Reutera dowiaduje się w sprawie układu Bułgaryi z Serbią i Grecyą, o którym mówił onegdaj dr Danew na zebraniu postępowców w Sofii:

Układ z Serbią, który jest jasnym, daje mało sposobności do sporów, ale gdyby takie wynikły, jest u ożonem, że **spór ma być przedłożony sądowi rozjemczemu cara rosyjskiego.** — Natomiast układ z Grecyą, skutkiem zawczesnego wybuchu wojny został zawarty dość pospiesznie i nie zawiera żadnego postanowienia o sądzie rozjemczym. Można przyjąć, że rozgraniczenie nowych terytoryów będzie mogło nastąpić z wielką dokładnością przy przyjęciu za podstawę ofiar i wysiłków każdej ze stron sprzymierzonych.

Przedłożenia wojskowe w Niemczech.

(Tel. „Nowej Reformy“).

Berlin, 13 kwietnia.

W parlamencie niemieckim odbyło się wczoraj w dalszym ciągu pierwsze czytanie przedłożeń wojskowych, mianowicie sprawa pokrycia wydatków.

Kanclerz Bethmann-Holweg stwierdził, że mimo ostrej krytyki ma wrażenie, że parlament i sprzymierzone rządy przejęte są wielkiem zadaniem i odpowiedzialnością. Kanclerz daje chętne zapewnienie, że tam, gdzie chodzić będzie o poprawki, rząd chętnie je przyzna. Wobec szeregu zarzutów, podniesionych w dyskusyi, ostrzegał mowca przed drogą, która nie prowadzi do celu, a zniweczyć może dotychczasowy system podatkowy. Kanclerz zaznaczył, jak sympatycznie i przychylnie przyjęto myśl przyczynku na cele wojskowe; nadesłano wiele listów deklarujących pewne na cel ten ofiary. Kanclerz wyraża im podziękowanie.

Obrady ukończono, przedłożenie odesłano do komisyi. Ze stanowiska zajętego przez stronnictwa wnosić należy, że będzie przyjęte z pewnemi poprawkami.

Berlin, 13 kwietnia.

Potwierdza się, że rząd w zamian za poparcie przez centrum ustaw wojskowych, zdecydował się znieść lub złagodzić ustawę o Jezuitach.

Zakaz manifestacyj w Petersburgu.

(Telegr. „N. Reformy“).

Berlin, 13 kwietnia.

„Berl. Tageblatt“ donosi z Petersburga, że **zakaz manifestacyj słowiańskich** nastąpił nie tyle z przyczyn polityki zewnętrznej, jak raczej z przyczyn polityki wewnętrznej. Robotnicy petersburscy bowiem idąc śladem panslawistów, zamierzali urządzić w przyszłą niedzielę w Petersburgu masowe demonstracye i pochody z czerwonemi sztandarami za ofiary katastrofy nad Leną i dalsze manifestacye w dniu 1 maja. Te przyczyny spowodowały rząd, który obawiał się rozruchów, do wydania zakazu urządzania wszelkich manifestacyj i pochodów.

Petersburg. Minister spraw wewnętrznych Makłakow zawiadomił prezydenta bankietów słowiańskich, generała Skugarewskiego, że mowy podburzające, skierowane przeciw Austryi, nie będą w przyszłości tolerowane. W przyszłości na wszystkich bankietach słowiańskich obecny będzie zawsze zastępca policyi.

Petersburg. Przeciw hr. Bobrińskiemu wdrożone zostało śledztwo z powodu jego mowy, wygłoszonej na zgromadzeniu szlachty, skierowanej przeciw Austryi.

Choroba papieża.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Rzym, 13 kwietnia.

Papież przepędził ubiegłą noc dobrze i spał przez kilka godzin; wczoraj rano lekarze stwierdzili ciepłotę normalną. Papież prosił, aby mu wolno było usiąść w fotelu, ale lekarze wobec pory deszczowej wzbronili tego, a papież aczkolwiek niechętnie usłuchał Wczoraj rano przybyły do Watykanu siostry i siostrzenica papieża.

Rzym, 13 kwietnia.

Dr Marchiafava wczoraj o godz. 2 po południu przybył do Watykanu, skąd wyszedł po godzinie 3. Odwiedziny lekarza, który stale bywał rano i wieczorem,. spowodowane były tem, że powróciła gorączka.

Rzym, 13 kwietnia.

„Osservatore Romano“ ogłosił wczoraj wieczorem następujący biuletyn: Papież zachorował 7 b. m. na recydywę influency i katar tchawicy i oskrzeli. Gorączka, która znikła, pojawiła się dzisiaj znowu wraz z pogorszeniem kataru piersiowego. Nie ma jednak powodu do obaw.

Rzym, 13 kwietnia.

W stanie zdrowia papieża nastąpiło bardzo znaczne polepszenie. Papież przyjął wczoraj kilku biskupów, z którymi jakiś czas rozmawiał.

Rzym, 13 kwietnia.

Papież przyjął wczoraj, leżąc w łóżku, biskupa z Treviso, który przybył do Rzymu na czele pielgrzymki. Przyjęcie trwało 5 minut. Papież wyraził ubolewanie, że nie może przyjąć pielgrzymów z Treviso.

„Tribuna“ donosi, że papież wyraził życzenie przyjęcia pielgrzymów z Riese, swego miejsca rodzinnego, chociażby tylko przez kilka minut. Po południu wystąpiły jednakże u papieża dreszcze. Zawezwany dr Amici stwierdził, że papież ma lekką gorączkę.

Pogorszenie.

Rzym, 13 kwietnia.

„Tribuna“ pisze: O godz. 4 po południu dosięgła gorączka u papieża 39·5 zaś o godzinie 7 wieczorem spadła na 38·5. Dziennik donosi, że powrót choroby papieża jest dosyć poważnym. W kołach Watykanu panuje zaniepokojenie. Według tegoż dziennika już po wydaniu biuletynu miały się pojawić symptomy świadczące, że nasilenie choroby (influency) się zwiększyło. Niema jednak bezpośredniej obawy, ponieważ ustrój organizmu papieża jest bardzo silny i spodziewać się należy, że przezwycięży chorobę.

Rzym, 13 kwietnia.

(Ag. Stefani). Stan zdrowia papieża wczoraj się pogorszył. Przed południem puls chorego był niespokojny, skutkiem czego lekarze zalecili mu bezwzględny spokój. O godzinie pół do 11 wystąpiła pobudliwość do wymiotów, jako zjawisko, spowodowane gorączką, której jednakże nie towarzyszyły dreszcze. Zawezwano zaraz dra Amici i Marchiafavę, którzy przybyli o godzinie 2 popołudniu do Watykanu. Badali oni papieża przez godzinę i stwierdzili „tracheobronchitis“. Papieżowi podano aspirynę. Gorączka trwała przez cały dzień. Dr Amici nie opuszczał Watykanu przez całe popołudnie i często udawał się do łoża chorego papieża, u którego znajdowały się także siostra i siostrzenica papieża. O godz. 7 przybył dr Marchiafava i wraz z dr. Amici badał ponownie papieża. Stwierdzono, że pogorszenie, choć już w mniejszym stopniu, jeszcze się utrzymuje, oraz że temperatura ciągle jeszcze jest wyższą od 38 stopni. Czynność serca jest dobrą, astmy nie ma. Lekarze starają się ułatwić oddzielanie flegmy.

Świeże zasłabnięcie papieża nie budzi obaw u lekarzy, którzy sądzą, że papież przetrzyma je. Powrót choroby spowodowany został prawdopodobnie tem. że papież wczoraj na zbyt długi przeciąg czasu opuścił łóżko. Siostra papieża i siostrzenica opuściły Watykan o godzinie 8 wieczorem. Dr Amici przepędzi noc w pokoju obok apartamentu, w którym leży chory papież.

Obrady nad reformą wyborczą.

(Telefonem).

Lwów, 13 kwietnia.

Wczoraj w południe zebrał się subkomitet, wybrany specyalnie dla wykrojenia okręgów wyborczych. Przeprowadzono dyskusyę generalną nad podziałem pracy. Postanowiono zebrać się w poniedziałek na następne posiedzenie, na którem przeprowadzona będzie dyskusya nad podziałem okręgów w kuryi wielkiej własności, średniej własności i obu kuryj miejskich.

Po południu o godz. 4 zebrała się komisya reformy wyborczej na dalsze narady. Załatwiono dalsze paragrafy do paragrafu 45 włącznie. Dyskusya była dość ożywiona, zwłaszcza nad systemem wyboru w okręgach dwumandatowych. Przyjęto projekt większości, aby wybory opierały się na systemie wybierania z list.

Następne posiedzenie komisyi odbędzie się w poniedziałek.

Narady biskupów polskich.

Lwów, 13 kwietnia.

Wczoraj rozpoczęła się u metropolity Szeptyckiego nieoficyalna wymiana zdań między biskupami obu narodowości. Konferencye rozpoczną się po przybyciu biskupa przemyskiego ks. Pelczara.

Wiedeń, 13 kwietnia.

„Polnische Nachrichten“ donoszą ze Lwowa, że stanowisko episkopatu polskiego w sprawie reformy wyborczej nie jest ostatecznie zadecydowane. Powszechnie zwracają uwagę na konferencyę, jaka odbyła się między metropolitą Szeptyckim a arcybiskupem Teodorowiczem i ks. biskupem Sapiehą. Na dzisiaj zawezwano do Lwowa telegraficznie biskupa Pelczara z Przemyśla.

Lwów. Wczoraj odbył się u marszałka trzeci obiad poselski.

Telegramy

z dnia 13 kwietnia.

Szpiegostwo na rzecz Rosyi.

Wiedeń. Aresztowany za szpiegostwo porucznik Jandicz, znał się z wieloma wyższymi oficerami, od których wprost otrzymywał cenne wiadomości i sprzedawał je Rosyi. — W związku z tą sprawą aresztowano kilka innych osób. Także aresztowanie szpiega Brabury w Budapeszcie stoi w związku z aferą por. Jandicza.

Zamach samobójczy.

Wiedeń. Wicesekretarz ministeryalny w urzędzie patentowym dr Teodor Reisch usiłował wczoraj odebrać sobie wystrzałem z rewolweru życie. Ciężko rannego przewieziono do szpitala.

Podróż cara do Berlina.

Paryż. „Gaulois“ donosi z Petersburga, że car ma się udać w maju do Berlina. Carowa nie będzie towarzyszyć carowi w tej podróży.

Z francuskiej Rady ministrów.

Paryż. Na Radzie ministrów postanowiono, aby prez. Poincaré z powodu żałoby przez 3 miesiące nie brał udziału w uroczystościach, a przyjął tylko odwiedziny króla hiszpańskiego i w czerwcu pojechał do Londynu.

Rzeź chrześcian.

Ateny. Nadeszła tu depesza donosząca, że na wyspie Kablorica Turcy dokonali rzezi wśród ludności chrześcijańskiej. Nastąpiło to po odjeździe torpedowca włoskiego. Rząd grecki poczynił zarządzenia dla ochrony ludności greckiej.

Zamordowanie burmistrza.

Nowy Jork. Konserwatysta Ceverino Mendec, wybrany niedawno temu burmistrzem w Cisufuegos w prowincyi S-ta Clara na Kubie, został wczoraj zamordowany na ulicy. Morderstwo ma mieć motywa polityczne. Aresztowano 6 podejrzanych osób. Sądzą, że między konserwatystami a liberałami przyjdzie do krwawych starć.

Z Haiti.

Porte au Prince. Prezydent Haiti ustąpił z rządu. Rządy sprawuje Rada ministeryalna. Jako powód ustąpienia prezydenta podają chorobę, jednak obiegają pogłoski, że prezydent został otruty.

Mrozy i śnieżyce.

Wiedeń. Wczoraj spadł tu obfity śnieg. Przez cały dzień panowało dotkliwe zimno. Stacya meteorologiczna zapowiada na dzisiaj taką samą pogodę.

Berlin. Wczoraj panował tu mróz 3 stopnie Celsiusza.

Bruksela. Ubiegłej nocy szalała tu silna śnieżyca. Połączenia telefoniczne z Niemcami i Anglią przerwane.

Eksplozya w fabryce prochu.

Budziszyn. W fabryce prochu firmy Krems i Spółka powstała eksplozya. Jeden robotnik zabity.

Pani Pankhourstowa.

Londyn. Pani Pankhourstowa, zasądzona na kilka lat więzienia, została wczoraj wypuszczona na wolną stopę, ponieważ z powodu strajku głodowego jest zupełnie wyczerpana. Wedle nowej ustawy jednak, uchwalonej w ostatnich dniach w Izbie gmin, za kilka dni będzie z powrotem aresztowana.

† Kazimierz Ostaszewski-Barański.

Żałobną wieść przynosi nam telegram ze Lwowa. Wczoraj zmarł tam po długiej i dolegliwej chorobie dr Kazimierz Ostaszewski-Barański, redaktor „Dziennika Polskiego“, sekretarz Towarzystwa dziennikarzy polskich, znany i zasłużony publicysta i autor, przeżywszy lat 53. Dziennikarstwo polskie traci w zmarłym jedną z najsympatyczniejszych i najpopularniejszych postaci. Nie wielu przedstawicieli zawodu dziennikarskiego poszczycić się może tak chlubnie przebieżoną drogą pracy zawodowej, tak poważnym dorobkiem prac publicystycznych, tak gorącem umiłowaniem zawodu, którego sztandar umiał nieść z godnością, jak ś. p. Ostaszewski-Barański.

Urodzony w r. 1850 we Lwowie, po chlubnie ukończonych studyach uniwersyteckich, rozpoczął w r. 1885 pracę dziennikarską jako członek redakcyi „Dziennika Polskiego“. Niebawem nabył to pismo na własność do spółki z ś. p. Mieczysławem Szmittem i odtąd prowadził je aż do chwili, w której śmiertelna choroba wytrąciła mu pióro z ręki. Doskonały znawca stosunków krajowych, zręczny i wykształcony publicysta podtrzymywał swem piórem „Dziennik“ stając zawsze w obronie godności narodowej, jako prawy patryota i gorąco kraj miłujący obywatel. Z przekonaniami politycznemi i drogami myśli zmarłego nie zawsze można się było zgadzać, ale przyznać mu musimy najlepszą wiarę i gorący patryotyzm, który cechował wszystko, co wychodziło z pod jego pióra.

Oprócz pracy dziennikarskiej, ś. p. Ostaszewski oddawał się z zamiłowaniem badaniem przeszłości kraju, którym poświęcał wiele gruntownych studyów i prac. Interesował się również gorąco sprawami Słowian pobratymców, odbywał liczne podróże po Słowiańszczyźnie a wrażenia swe spisywał w szeregu książek, które są cennym dobytkiem podróżniczej literatury. Oprócz wrażeń podróżnych, które rozpoczął książką „Z okien wagonu“ a zakończył szkicami „Nad Drawą i Sawą“, napisał cenne studyum historyczne o roku 1846 w Galicyi oraz monografię „Wacław Michał Zaleski“, wydaną przed rokiem zaledwo. Tę ostatnią książkę pisał już w chorobie śmiertelnej, gromadząc materyały do dalszych studyów.

Zmarły był założycielem i sekretarzem Tow dziennikarzy polskich i pracy około rozwoju tej instytucyi poświęcił niemało trudu i wysiłku. Lwowski świat literacki uczcił jego zasługi obchodem 25-lecia pracy dziennikarskiej, urządzonym w roku 1910.

Najlepszy kolega, przyjaciel i towarzysz pracy zawodowej ś. p. Kazimierz Ostaszewski-Barański pozostawia po sobie wdzięczną i serdeczną pamięć oraz żal szczery i głęboki.

Cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek o godz. 3 po południu z kaplicy Boimów.

Kronika.

Kraków, niedziela 13 kwietnia.

Kalendarzyk kościelny: Józefa P. K. P.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 4 min. 53; zachód o godz. 6 m. 29, długość dnia godzin 13 min. 36.

Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Pochmurnie, chwilami opady, nieco cieplej, południowo-zachodnie silne wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: po południu: „Kościuszko pod Racławicami“; wieczór: „Caryca“.

Teatr miejski we Lwowie: po południu „Kochany Augustynek“; wieczór: „To moje dziecko“

Z teatru. W plenie ostatnich nowości zagranicznego repertoaru, wystawiona wczoraj „Caryca“ pp Lengyela i Biro, należy do nabytków, które mogą liczyć na powodzenie kasowe ze względu na błyskotliwą akcyę ześrodkowującą się około osoby carowej Katarzyny II, której postać jako władczyni i kobiety oświetlili autorowie w sposób równie zrę

czny jak dosadny. Przed obszerniejszem sprawozdaniem, notujemy, że sztuka daje świetny popis w roli głównej pani Solskiej, która postać carowej odtworzyła z niepospolitym wdziękiem i finezyą i której gra głównie przyczyni się do powodzenia tego utworu.

Obok p. Solskiej bardzo ładnie i efektownie odtworzyli swe role pp. Maryański, Stanisławski, Siemaszko, Noskowski i p. Jarszewska.

Komisya teatralna. W miejsce dra St. Estreichera, który zrezygnował z godności delegata Wydziału krajowego w krakowskiej komisyi teatralnej, Wydział krajowy powołał na członka tej komisyi dra Lucyana Rydla.

Z Tow. Tatrzańskiego. Walne zgromadzenie Tow. Tatrzańskiego odbyło się wczoraj w sali gabinetu geologicznego uniw. Jagiell. Po zagajeniu przewodniczącego, prof. dra Szajnochy, przedłożył wydział sprawozdanie ze swych czynności. W dyskusyi zabierali głos liczni członkowie. Poruszono między innymi sprawę kolejki na Świnicę i alternatywnej kolejki na Krzyżne, oświadczając się zgodnie z wydaną przez Towarzystwo broszurą dra Kuźniara i zgodnie z wnioskiem p. Pawlikowskiego przeciw zaprowadzeniu jakiejkolwiek kolejki zębatej w Tatrach. Dalej uchwalono odstąpić część gruntów w Zakopanem na rzecz Towarzystwa Muzeum Chałubińskiego i postanowiono budowę schroniska na hali gąsienicowej, gdzie również ma stanąć stacya meteorologiczna; na wniosek dra Orłowicza uchwalono wziąć udział w zjeździe Towarzystw turystycznych i narciarskich, który odbędzie się we Lwowie b. r.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania kasowego i komisyi kontrolującej i uchwaleniu preliminarza budżetu na rok 1913 przystąpiono do wyborów. Prezydyum, mianowicie prezesa prof. dra Władysława Szajnochę i wiceprezesa, starszego radcę Jana Czerwińskiego, wybrano przez aklamacyę. Do wydziału na przeciąg lat 3 weszli pp. Teofil Janikowski, inż. Stanisław Krawczyk, radca dr Adam Lardemer, prof. Eug. Romer, Maryusz Zaruski. Członkiem wydziału na 2 lata wybrano radcę dra Antoniego Danysza. Do komisyi kontrolującej na 1 rok wybrani zostali: Jan Armółowicz, Władysław Fischer i Mieczysław Sędzimir.

W sprawie reformy wyborczej. Stowarzyszenie niezawisłych żydów zwołuje na dzisiaj o godzinie 7 30 wieczór w sali budowy tanich domów przy ul. Bocheńskiej publiczne zgromadzenie z porządkiem dziennym: „Sejmowa reforma wyborcza“. Referat wygłosi poseł dr Ignacy Landau.

Odczyt. W niedzielę dnia 13 b. m. o godz. 10 rano odbędzie się w Kółku filologicznem, ulica św. Anny 12, odczyt prof. M. Gołąba p. t.: „Historya i znaczenie dramatu greckiego, cz. IV. „Znaczenie chóru Sofoklesa“. Wstęp wolny.

W klubie angielskim (Grand Hotel) odbędzie się we wtorek 15 b. m. o godz. 8.30 wieczór. — Odczyt R. Dyboskiego p. t.: „On Schakespeares Pericles“.

W Czytelni Towarzyskiej (ul. św. Marka l. 18) wygłosi dziś o godz 8 wieczór p. Józef Albin Herbaczewski odczyt pod tytułem: „Z tajników duszy rosyjskiej“.

Obchód ku czci kobiet z roku 1863, zapowiedziany na dzisiaj, z powodów od komitetu urządzającego nie zależnych, nie odbędzie się. O terminie obchodu zamieszczone zostaną zawiadomienia w dziennikach.

Don Kiszot Cervantesa w kinoteatrze T. S. L. gromadzi tłumy od kilku dni. — Reszta programu również bardzo zajmująca i godna widzenia.

Tarnina kwitnie! Lud wiejski utrzymuje powszechnie, że na wiosnę, gdy tarnina kwitnie, musi być zimno i śnieg. Od kilku dni na Rynku krakowskim sprzedają pęki rozkwitłej tarniny..., a gęsty śnieg wczoraj popołudniu posypał się nietylko na krzewy tarniny, lecz i na głowy tych, co naukowe zwalczają ten przesąd. Dla naszego ludu biały kwiat tarniny jest tem, czem dla Japończyka bladoróżowy kwiat wiśni: zwiastunem wiosny, bo po chwilowem zimnie wiosna w całej pełni rzuca swe dary na stężałą grudę ziemi i serc ludzkich!

Ogień. Wczoraj po południu w domu przy ulicy Krakowskiej l. 41 w mieszkaniu na II piętrze wybuchł ogień. Od węgli, które wypadły z pieca kuchennego, zajęła się podłoga i ścianka, oddzielająca kuchnię od pokojów. Straż pożarna ogień ugasiła.

Prawo publiczności. „Wiener Ztg“ ogłasza: Minister oświaty nadał prawo publiczności na rok szkolny 1912/13 I—VI klasie prywatnego gimnazyum żeńskiego Towarzystwa pedagogicznego polskiego w Stryju.

Banda Rycaja. — Pisma warszawskie donoszą: Aresztowany w Niedźwiałowicach wspólnik Rycaja, Dzienkowskij, przyznał się do uczestnictwa we wszystkich większych napadach, dokonanych przez Rycaja. Brał udział w napadzie na Białowody, Oześniki, Horyszów oraz Świdniki. Bandyta twierdzi, że cała organizacya rycajowska składała się z 3 uczestników, którzy działali przy pomocy miejscowych włościan, płacąc im za to każdorazowo. Trzeci bandyta po napadzie na Świdniki i po śmierci Rycaja przedostał się do Galicyi, skąd umknął za granicę, prawdopodobnie do Ameryki. Opowiadając o napadzie w Świdnikach, bandyta twierdził, że napad ten nie był zorganizowany w celu zemsty i że bandyci nie chcieli zabijać Węgleńskiego, lecz poprostu zamierzał zabrać mu gotówkę i broń. Strzał dany przez Węgleńskiego do Rycaja, stał się przyczyną — według wyjaśnień bandyty — śmierci Węgleńskiego.

Władze śledcze do tej pory nie ustaliły, czy podane przez bandytę nazwisko jest prawdziwe. Podejrzywają go o dokonanie zabójstwa strażnika ziemskiego w powiecie chełmskim. O ileby to zostało udowodnione, bandyta oddany będzie pod sąd wojenny.

Mianowania. „Wiener Ztg“ ogłasza: Cesarz zamianował starostę Zygmunta Żeleskiego i sekretarza ministeryalnego w ministeryum spraw wewn. hr. Jerzego Wodzickiego z Granowa radcami namiestnictwa w Galicyi.

Minister spraw wewnętrznych zamianował bibliotekarza I kl. w bibliotece uniwersyteckiej we Lwowie dra Eugeniusza Barwińskiego dyrektorem państwowego archiwum II klasy w składzie służby archiwalnej i bibliotekarskiej administracyi politycznej.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 12 kwietnia.

NOWY HOTEL NARODOWY, własność dra Adamskiego, ul. Poselska, 22. (Gruntownie odrestaurowany. Parkiety, światło elektryczne, restauracya, łazienki i stajnia w miejscu. Pokoje o 1 łóżku od 1.80 do 3.50 K, z dwoma od 3.0 do 7 K.): Michał Mazurkiewicz z Pilzna, Antoni i Wincenty Sewerynowie z Dąbrowy, Ludwik Małecki z Częstochowy Jan W. Hilger z Lutomierzyc, Franciszek Lemeke, Eryk Schöne, Otto Walter z Lipska, Piotr Madsen, Emanuel Casal, Jan Piere Reodgheiro z Mittweidy (Niemcy), Dawid Sandhaus z Pilzna, Władysław Dąbrowski z Krzeszawic, Gustawa Wilczyńska z Jarosławia, Teodor Gużkowski z Wilna, Stefan i Janina Wilczyńscy z Rybny, Teofila Januszkiewicz z Warszawy, Salomea Wilkoszewska z Chrobrzy, Alfred Malinowski z rodziną z Jass, Felicya Głogowska ze Sniatyna.

HOTEL BELVEDERE, ulica Basztowa, l. 27, w pobliżu dworca kolej. (Pokoje od 2 koron. Łazienki, restauracya i kawiarnia na miejscu): dr Kamila Mitturowa, Olga Richter z Polskiej Ostrawy, inż. Pawłowie Kochtowie z Gorlic, dr Bolesław Kiernicki z Warszawy, Otto Stoweol z Krieschl (Węgry), Józef Kufel z Kamienia, Karol Blattny z Wiednia, inż. Franciszek Preisinger z Nagywacs (Węgry). Aleksander Stępniowski z żoną z Nowego Sącza, Karol Smejkal z Osieka, prof. Wacław Andrejewicz z Petersburga, Wiktorowie Kępińscy z Koniakowy, Jerzy Pawlica z Borku Fałęckiego, Andrzej Lurowiecki z Jembranowic, Michał Bukowski z Borzęcina, Jerzy Gabryel z Jasła, Bronisław Raciborski z Sosnowca inż. Józef Czyżewicz z Wandebek, dr Franciszek Żebracki ze Lwowa, Tekla Słapińska z Ołomuńca inż. Jan Gołąb z Drohobycza, Eugeniusz Jankowski z Zborowa, Mirosław Stanowski z Przemyśla, Zygmunt Waszyński z Morawy. dr Jerzy Lischka z Wiednia.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy z powodu śmierci naszej córki

JANINY

okazali nam współczucie, oraz wzięli udział w pogrzebie — w szczególności Przewielebnemu Duchowieństwu, Szanownemu Gronu Nauczycielskiemu, Uczennicom Szkoły żeńskiej, Szanownym Członkom Chóru, Szanownym PP. Studentom, wszystkim Znajomym oraz Szanownej P. T. Publiczności, wyrażamy serdeczne podziękowanie.

Seweryn i Antonina Dziemborowiczowie.

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10. Rządca drukarni L. K. Górski.